

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7CoP/5/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8620200500
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8620200500.5

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Viery Kandrikovej a JUDr. Anny Kovaľovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého A. K., nar. XX.XX.XXXX, bývajúceho u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, pracovisko Svidník, za účasti rodičov - matky Mgr. A. K., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej vo S., na ul. P. č. XXX/XX a otca Z. K., nar. XX.XX.XXXX, bývajúceho v I., na ul. Z. č. XX, právne zastúpeného Advokátska kancelária Prachová & Partners, s.r.o., so sídlom v Bratislave, na ul. Pribinovej č. 20, IČO: 50 491 300, o úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu, o návrhu rodičov na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Svidník zo dňa 06.08.2021 č.k. 4P 24/2020 takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým uznesením návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Matke uložil povinnosť umožniť otcovi kontakt cez skype s maloletým vždy v pondelok a štvrtok každého kalendárneho týždňa v čase od 17.00 hodiny do 18.00 hodiny. Zároveň matke uložil povinnosť informovať otca o zdravotnom stave maloletého, o jeho vyšetreniach a o ostatných podstatných skutočnostiach týkajúcich sa maloletého, a to pravidelne každý piatok v týždni okolo 16.00 hodine SMS alebo e-mailovou správou. V prevyšujúcej časti návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Trvanie neodkladného opatrenia obmedzil do doby právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 4P 24/2020.

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pri ich nariaďovaní prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť nutnosť úpravy pomerov, pričom miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Tieto skutočnosti musia byť takého charakteru, že ak by k úprave pomerov nedošlo, mohlo by dôjsť k nezvratiteľnému následku alebo k stavu, ktorý by bol zvrátiteľný len neprimeraným úsilím a nákladmi, resp. s veľkými ťažkosťami. Z charakteru neodkladného opatrenia i z úpravy postupu súdu pri rozhodovaní vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Je taktiež nutné, aby navrhovateľ domáhajúci sa nariadenia neodkladného opatrenia osvedčil dôvody na jeho nariadenie, t.j. potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu ohrozenia exekúcie, ako aj dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia posudzuje súd len podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených listín.

3. Neodkladné opatrenie je opatrením výnimočným, pretože každé rozhodnutie, ktorým súd zasahuje do života rodiny je krajným riešením. V prípade nariadenia neodkladného opatrenia v konaniach vo veciach

starostlivosti o maloleté deti je vždy prvoradý záujem maloletého dieťaťa. Je potrebné brať ohľad na záujmy dotknutých osôb, predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa.

4. Potreba bezodkladne upraviť pomery neodkladným opatrením musí byť teda naliehavá a nevyhnutná. Neodkladné opatrenie je nevyhnutné vtedy, ak navrhovateľovi alebo maloletému dieťaťu hrozí ujma alebo iný nezvratný následok, dochádza k porušovaniu alebo zasahovaniu do ich práv a oprávnených záujmov, prípadne sa ich právne postavenie zhorší. Pri nariadení neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, kedy nie je potrebné zisťovať všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej, ale musia byť osvedčené (preukázané) okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť nariadenia neodkladného opatrenia. Účelom neodkladného opatrenia je rýchle a pružné riešenie situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Neodkladné opatrenie môže obsahovať totožný obsah ako výrok rozhodnutia vo veci samej, len ak to povaha veci pripúšťa.

5. Čo sa týka návrhu matky, súd po jeho posúdení z dôkazov, ktoré mal k dispozícii a po zvážení známych skutočností dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný. Predovšetkým poukázal na to, že zákaz styku otca s maloletým bol už nariadený uznesením Okresného súdu Svidník zo dňa 21.02.2020 č.k. 4P 24/2020 - 196 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 18.12.2020 vydaným vo veci 21CoP 175/2020. Tento zákaz mal trvať do právoplatného skončenia trestného stíhania vedeného Okresným riaditeľstvom Policajného zboru v I. IV, odbor kriminálnej polície. Toto neodkladné opatrenie stratilo účinnosť dňom 02.02.2021 a to zastavením trestného stíhania vedeného proti otcovi maloletého. Zákaz styku rodiča s dieťaťom považuje súd za závažný zásah do práv rodiča, ako aj dieťaťa, ktorý ak trvá dlhšiu dobu, môže v konečnom dôsledku viesť k ochladeniu vzťahov medzi rodičom a dieťaťom. Preto, aby súd zakázal styk rodiča s dieťaťom a tým vyhovel návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, síce nemusí byť jednoznačne preukázaný skutkový stav (postačuje dostatočné osvedčenie nároku), musí ale existovať nebezpečenstvo bezprostrednej hrozacej ujmy, t.j. skutočnosti, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy pomerov, by bolo právo účastníka ohrozené. Z vyjadrenia otca, že s maloletým nemá kontakt jeden a pol roka, ako aj zo samotného návrhu matky vyplýva, že ona ani jej syn nie sú v žiadnom kontakte s otcom maloletého a nie je ani súdom upravené stretávanie sa otca s maloletým. Na základe uvedeného teda matka maloletého neosvedčila nebezpečenstvo bezprostredne hrozacej ujmy, a preto jej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol zamietnutý.

6. Právna úprava priznáva dieťaťu právo na zachovanie vzťahu otca k obidvom rodičom, avšak aj tu sa prihliada na záujem dieťaťa. Súd pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia nevykonáva dokazovanie, musí ale vyhodnotiť to, či nariadenie neodkladného opatrenia je alebo nie je v záujme maloletého. Nakoľko v tomto štádiu konania má súd k dispozícii len jednostranné protichodné tvrdenia matky na jednej strane a otca na strane druhej a vzhľadom na skutočnosť, že vo veci samej je nariadené znalecké dokazovanie znalcom z odvetvia psychológie, súd návrh otca na úpravu styku, aby sa stretával s maloletým každý párnny víkend v kalendárnom mesiaci v čase od piatku od 18.00 hodiny do nedele do 18.00 hodiny a aby sa stretával s maloletým každý týždeň v kalendárnom mesiaci v stredu v čase od 16.30 hodiny do 19.00 hodiny zamietol. Avšak aby nedošlo k ochladeniu a pretrhnutiu citových väzieb medzi otcom a synom, súd uložil matke maloletého povinnosť umožniť otcovi maloletého kontakt cez skype s maloletým vždy v pondelok a štvrtok každého kalendárneho týždňa v čase od 17.00 hodiny do 18.00 hodiny. Vzhľadom k tomu, že otec nemá pravidelné informácie o maloletom a jeho zdravotnom stave, bola matke uložená povinnosť informovať otca dieťaťa o zdravotnom stave maloletého, o jeho vyšetreniach a ostatných podstatných skutočnostiach týkajúcich sa dieťaťa, a to pravidelne každý piatok v týždni okolo 16.00 hodine SMS alebo e-mailovou správou.

7. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka. Navrhla uznesenie zmeniť tak, aby návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia bol zamietnutý v celom rozsahu. Zároveň požadovala, aby jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bolo v celom rozsahu vyhovené.

8. Ako dôvod uviedla, že uznesenie je vecne nesprávne, nezákonné, zmätočné a arbitrárne a riadne neodôvodnené, pretože súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci a najmä nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci. Uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 18.12.2020 sp. zn. 21CoP

175/2020 bolo vydané na základe tvrdení súdnej znalkyne PhDr. K. J., PhD. Rovnako tak trestné stíhanie otca bolo zastavené predovšetkým na základe záverov znaleckého posudku vypracovaného súdnou znalkyňou PhDr. K. J., PhD, ktorá však bola následne zo závažných dôvodov súvisiacich s výkonom jej povolania vymazaná zo zoznamu znalcov. Súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal hodnotením znaleckého posudku vyhotoveného súdnou znalkyňou PhDr. K. J., PhD, a to aj napriek tomu, že matka sa v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia odvolávala práve na tento kľúčový listinný dôkaz a zároveň predložila do konania aj listinný dôkaz preukazujúci nesprávnosť vyhotovenia znaleckého posudku zo strany súdnej znalkyne a to listinný dôkaz s názvom „Odborné vyjadrenie“ zo dňa 21.05.2021, ktorý vypracoval PhDr. O. J., PhD. V odbornom vyjadrení je uvedené, že znalecký posudok vypracovaný súdnou znalkyňou PhDr. K. J., PhD má nízku validitu i reliabilitu a nespĺňa odborné kritéria znaleckého posudku. Z metodologického hľadiska znalec nedodrжал štandardné vedecké postupy a najmä neodôvodnil svoj postup a nepreukázal kauzálnu súvislosť medzi meraniami a zadanými úlohami od zadávateľa. Zároveň v odbornom vyjadrení je uvedené, že znalecký posudok nie je spravodlivé použiť na právne účely.

9. V prílohe odvolania matka predložila nový listinný dôkaz, a to správu psychologičky Mgr. B. A. zo dňa 29.07.2021 a lekársku správu pedopsychiatričky MUDr. J. X. zo dňa 24.08.2021.

10. Otec navrhol uznesenie ako vecne správne potvrdiť.

11. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 65, § 66 a § 67 Civilného mimosporového poriadku preskúmal napadnuté uznesenie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie matky nie je opodstatnené.

12. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

13. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia je potrebné poukázať na ustanovenie § 324 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení môže súd na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. K nariadeniu neodkladného opatrenia môže dôjsť iba vtedy, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 325 ods. 1 C.s.p.).

14. Vychádzajúc z uvedeného neodkladné opatrenie môže súd nariadiť z dvoch dôvodov, a to ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Pri oboch skupinách neodkladných opatrení je potrebné skúmať, či je nárok osvedčený a či je neodkladné opatrenie potrebné. Potreba bezodkladnej úpravy pomerov musí byť naliehavá a úprava pomerov sa nemôže vzťahovať na čas minulý.

15. V prejednávanej veci potrebu úpravy pomerov vo forme navrhovanej matkou nemožno označiť za naliehavú. Matka s dieťaťom už dlhodobo nežije v spoločnej domácnosti s otcom maloletého, ktorý žije na druhom konci republiky v I., pričom s maloletým už nemá jeden a pol roka kontakt. Za situácie, ak maloleté dieťa s otcom dlhodobo nie je v žiadnom kontakte, záver prvoinštančného súdu, podľa ktorého matka dieťaťa neosvedčila nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, má oporu vo vykonanom dokazovaní.

16. Pokiaľ ide o odborné vyjadrenie PhDr. O. J., PhD zo dňa 21.05.2021 (č.l. 26 až 33 spisu), v ňom PhDr. O. J., PhD vyslovil názor, podľa ktorého znalecký posudok súdnej znalkyne PhDr. K. J., PhD nie je spravodlivé použiť na právne účely. V tomto odbornom vyjadrení sa síce znalecký posudok posúdil ako nespoľahlivý až zavádzajúci, resp. manipulatívny, avšak v tomto odbornom vyjadrení sa PhDr. O. J., PhD nevyjadroval k správaniu sa otca, ktoré by mohlo byť pre maloletého nebezpečné a ohrozujúce jeho priaznivý fyzický a psychický vývin.

17. S prihliadnutím na uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 C.s.p. uznesenie ako vecne správne potvrdil.

18. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).